

NBP

Narodowy Bank Polski

Nr 11/2013 (listopad 2013 r.)

Przegląd Spraw Europejskich

Nr 11/2013 (listopad 2013 r.)

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Systemu Finansowego
Warszawa, 2013 r.

Spis treści

Komisja Europejska	1
1. Jesienne prognozy gospodarcze KE	1
2. Inauguracja Programu Horyzont 2020	1
3. Publikacja pakietu dokumentów w ramach semestru europejskiego	2
4. Publikacja sprawozdania z działalności Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji	4
5. Publikacja wyników badania na temat dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)	5
6. Ułatwienia dla konsumentów i przedsiębiorstw dotyczące drobnych roszczeń	5
7. Propozycja nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnego systemu opodatkowania spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich	6
Rada Unii Europejskiej	7
1. Posiedzenie Rady ECOFIN w dn. 15 listopada	7
Parlament Europejski	9
1. Debata ws. działalności KE i EBC w ramach Trojki	9
2. Raport ws. rocznego sprawozdania EBC za rok 2012	9
3. Przyjęcie Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2014-2020	10
4. Głosowanie w sprawie programu Erasmus+	10
5. Głosowanie w sprawie pakietu dotyczącego polityki spójności	10
6. Przyjęcie budżetu UE na 2014 r.	11
Europejski Bank Centralny	12
1. Informacje dotyczące opinii EBC na temat projektów krajowych i wspólnotowych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	12
2. Opinia EBC w sprawie SRM	12
3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	13
4. Nominacja EBC na stanowisko przewodniczącego Rady ds. Nadzoru SSM	14
Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	15
1. Publikacja raportu z oceny implementacji zalecenia ESRB dot. kredytów w walutach obcych	15
2. Publikacja „Komentarza” ESRB dot. kontrahentów centralnych i związanego z nimi ryzyka systemowego	15
Inne	16
1. Sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego na temat budżetu UE za 2012 r.	16
2. Drugi przegląd programu dostosowań gospodarczych na Cyprze	16
3. Zakończenie programu dostosowań gospodarczych w Irlandii	17
4. Zakończenie programu pomocowego w Hiszpanii	17
5. Wypłata kolejnej transzy pomocy finansowej dla Portugalii	18
6. Zawieszenie rozmów w sprawie umowy stowarzyszeniowej Ukrainy z UE	18
Autorzy i źródła	19
Autorzy	19
Redakcja	19
Źródła	19

Komisja Europejska

1. Jesienne prognozy gospodarcze KE

W dn. 5 listopada Komisja Europejska **opublikowała jesienne prognozy gospodarcze dla strefy euro i Unii Europejskiej na lata 2014-2015**. W dokumencie podkreślono pojawienie się w ostatnich miesiącach oznak ożywienia gospodarczego w Europie. Według szacunków Komisji w 2014 r. roczne tempo wzrostu PKB wyniesie 1,4% w UE oraz 1,1% w strefie euro, zaś w 2015 r. wzrost PKB w UE przyspieszy do 1,9%, natomiast w strefie euro do 1,7%. Zakłada się, że popyt wewnątrz stopniowo stanie się głównym czynnikiem wzrostu PKB w Europie. Ożywienie aktywności gospodarczej w niewielkim stopniu przełoży się na poprawę sytuacji na rynku pracy. Do 2015 r. prognozuje się spadek stopy bezrobocia do 10,7% w UE oraz 11,8% w strefie euro, przy czym utrzymają się znaczne rozbieżności między poszczególnymi państwami. Przykładowo, w 2014 r. stopa bezrobocia w Austrii wyniesie 5%, podczas gdy w Hiszpanii ukształtuje się ona na poziomie 26,5%. Zakłada się, że w prognozowanym okresie inflacja utrzyma się na dotychczasowym niskim poziomie i wyniesie około 1,5%. Według ocen Komisji w 2014 r. deficyt sektora finansów publicznych osiągnie wartość 2,7% PKB w UE oraz 2,5% PKB w strefie euro, natomiast w 2015 r. wartości te wyniosą 2,6% PKB w UE oraz 2,4% PKB w strefie euro. Szacuje się, że dług publiczny w UE wyniesie 90,2% PKB w 2014 r. oraz 90,0% PKB w 2015 r., zaś w strefie euro 95,9% PKB w 2014 r. oraz 95,4% PKB w 2015 r.

Prognozy gospodarcze Komisji dla Polski na lata 2014-2015 są następujące:

- PKB: 2,5% w 2014 r. oraz 2,9% w 2015 r.,
- stopa bezrobocia: 10,8% w 2014 r. oraz 10,5% w 2015 r.,
- inflacja: 2,0% w 2014 r. oraz 2,2% w 2015 r.,
- saldo sektora finansów publicznych: 4,6% PKB w 2014 r. oraz - 3,3% PKB w 2015 r. wg ESA 95, zaś -4,2% PKB w 2014 r. i -3,9% PKB w 2015 r. wg ESA 2010,
- dług publiczny: 51,0% PKB w 2014 r. oraz 52,5% PKB w 2015 r.

2. Inauguracja Programu Horyzont 2020

W dn. 7 listopada Máire Geoghegan-Quinn, komisarz ds. badań i innowacji zainauguowała w Warszawie największy w historii UE program finansowania badań naukowych. Do końca dekady na ten cel z unijnego budżetu zostanie przeznaczonych **ponad 70 mld euro**.

Program Horyzont 2020 to kolejny 7-letni program ramowy (2014-2020) Unii Europejskiej związany z badaniami i innowacyjnością. Ma zapewnić nowe, uproszczone finansowanie, oraz wprowadzenie instrumentów wychodzących naprzeciw potrzebom krajów i regionów o niższym potencjale. Program Horyzont 2020 został podzielony na 3 filary:

- **doskonałość w nauce** (ang. *excellence in science*) – badania pionierskie. Najlepszym naukowcom i ich zespołom przyznawane będą granty Europejskiej Rady ds. Badań (ERC).

- **wiodąca pozycja w przemyśle** (ang. *industrial leadership*) - badania z obszarów ważnych dla gospodarki, m.in. teleinformatyki, mikro- i nanoelektroniki, fotoniki, nanotechnologii czy technologii kosmicznych.
- **badania na rzecz wyzwań społecznych** (ang. *societal challenges*) - badania z dziedzin ważnych dla społeczeństwa, takich jak: zdrowie, zmiany demograficzne, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz, ekologiczna energia i transport, klimat.

3. Publikacja pakietu dokumentów w ramach semestru europejskiego

3.1. Dokumenty rozpoczynające nowy cykl koordynacji polityki gospodarczej

W dn. 13 listopada br. Komisja Europejska opublikowała **pakiet dokumentów rozpoczynający kolejny cykl koordynacji polityki gospodarczej w ramach semestru europejskiego**:

- Komunikat *Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2014 r.*, określający ogólne priorytety gospodarcze dla całej UE na rok 2014 r., wraz z towarzyszącym jej *Projektem Wspólnego Sprawozdania o Zatrudnieniu*¹;
- Raport Mechanizmu Ostrzegawczego (ang. *Alert Mechanism Report, AMR*) na 2014 r., rozpoczynający kolejny cykl procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej;
- Raport *Wspólny Rynek dla Wzrostu i Zatrudnienia* (jako wkład do *Rocznej Analizy Wzrostu*).

W ramach Rocznej analizy wzrostu Komisja zaproponowała **utrzymanie niezmiennych celów średnioterminowych polityki gospodarczej, tj.:** dążenie do zróżnicowanej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi, przywrócenie normalnych warunków kredytowania gospodarki, promowanie wzrostu gospodarczego i konkurencyjności na dziś i jutro, uporanie się z problemem bezrobocia i społecznymi skutkami kryzysu, modernizacja administracji publicznej. Jednocześnie Komisja podkreśliła, że obecnie najważniejszym priorytetem jest pobudzanie wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.

W Raporcie Mechanizmu Ostrzegawczego Komisja dokonała wstępnej oceny sytuacji poszczególnych państw członkowskich UE z punktu widzenia ryzyka występowania lub też możliwości narastania w tych państwach nierównowagi makroekonomicznej². W Raporcie **zostało wskazanych 16 państw członkowskich UE, w przypadku których powinna zostać przeprowadzona przez KE szczegółowa analiza sytuacji ekonomicznej** (ang. *in-depth review*). W grupie tej znalazły się: **Hiszpania i Słowenia** - ze stwierdzonymi nadmiernymi nierównowagami makroekonomicznymi, a także **Francja, Włochy, Węgry, Belgia, Bułgaria, Dania, Malta, Holandia, Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania** – w przypadku których potwierdzone zostało występowanie zaburzeń gospodarczych. Pogłębiona analiza zostanie po raz pierwszy przygotowana dla państw członkowskich z nadwyżką na rachunku bieżącym, tj. **Niemiec i Luksemburga**, a także dla nowego państwa członkowskiego UE – **Chorwacji**. W Raporcie nie były brane pod uwagę państwa objęte programami pomocowymi (Irlandia, Grecja, Portugalia, Rumunia i Cypr).

¹ Projekt zostanie przyjęty przez Radę ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (EPSCO);

² Analiza została przeprowadzona na podstawie zestawu wskaźników makroekonomicznych i makrofinansowych umożliwiających ocenę ewolucji występujących zaburzeń równowagi zewnętrznej, zaburzeń konkurencyjności oraz nierównowag wewnętrznych.

W tym roku **po raz pierwszy Rocznej analizie wzrostu towarzyszył tymczasowy przegląd³ stanu realizacji wcześniejszych zaleceń Rady UE dotyczących polityk gospodarczych**, zarówno przez poszczególne państwa członkowskie, jak i przez strefę euro jako całość. Przegląd dotyczył postępów poczynionych przez ostatnie trzy lata, z uwzględnieniem reform podjętych od momentu rozpoczęcia pierwszego cyklu europejskiego semestru i jednocześnie określił braki w realizacji ostatnich zaleceń, przyjętych w 2013 r.

Ponadto, realizując postulaty zawarte w Komunikacie Komisji z dn. 2 października br. *Wzmacnianie Wymiaru Społecznego Unii Gospodarczej i Walutowej* oraz postanowienia Rady Europejskiej z października br., **w celu lepszego i wcześniejszego identyfikowania głównych wyzwań związanych z zatrudnieniem i kwestiami społecznymi**, do tegorocznego *Projektu Wspólnego Sprawozdania o Zatrudnieniu* dołączono tabelę kluczowych wskaźników dotyczących zatrudnienia i wskaźników społecznych. Również tegoroczne Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegawczego zawierało nowe, dodatkowe wskaźniki, umożliwiające lepsze uwzględnienie społecznych konsekwencji zakłóceń równowagi i procesu dostosowawczego (odzwierciedlonych m.in. w poziomie zatrudnienia, bezrobocia wśród ludzi młodych, długotrwałego bezrobocia, poziomie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz mobilności siły roboczej w ramach UE).

3.2. Dokumenty dotyczące koordynacji polityki fiskalnej krajów członkowskich

W dn. 15 listopada br. Komisja opublikowała **dokumenty wynikające z nowych zasad monitorowania i oceny projektów planów budżetowych, określonych przez tzw. „dwupak”** (które weszły w życie w dn. 30 maja br.):

- **Opinie na temat projektów planów budżetowych krajów członkowskich strefy euro wraz z Komunikatem *Projekty planów budżetowych w strefie euro: ogólna ocena sytuacji budżetowej i perspektyw***;
- **Propozycje Opinii Rady UE w sprawie tzw. programów partnerstwa gospodarczego Hiszpanii, Francji, Malty, Holandii i Słowenii.**

Opinie **na temat projektów planów budżetowych** były wynikiem oceny sytuacji budżetowej krajów strefy euro, dokonanej na podstawie projektów planów budżetowych na rok 2014, które państwa strefy euro zobowiązane były przedłożyć Komisji i Eurogrupie do dnia 15 października. Opinie stanowiąc mają element pogłębionej koordynacji polityki fiskalnej poprzez ocenę zgodności krajowych planów budżetowych ze zobowiązaniami wynikającymi z Paktu Stabilności i Wzrostu, na etapie poprzedzającym uchwalenie poszczególnych budżetów. **W wyniku dokonanej oceny Komisja wyróżniła cztery grupy krajów:** (1) kraje spełniające zasady Paktu Stabilności i Wzrostu – Niemcy i Estonia; (2) kraje spełniające zasady Paktu, o ile planowany budżet na 2014 r. zostanie wdrożony bez korekt – Francja, Holandia, Słowenia; (3) kraje w dużym stopniu spełniające zasady Paktu, ale (zgodnie z jesienną prognozą gospodarczą Komisji) które znalazły się poza ścieżką dostosowawczą do średniookresowego celu budżetowego – Belgia, Austria, Słowacja; (4) kraje, w odniesieniu do których istnieje ryzyko niespełnienia warunków wynikających z zasad

³ *Rocznej Analizie Wzrostu* towarzyszyły dwa załączniki (Załącznik 1 - z tabelą stanowiącą przegląd zaleceń dla poszczególnych krajów na lata 2013-2014 oraz Załącznik 2: *Postęp osiągnięty w kluczowych obszarach zaleceń dla poszczególnych krajów*) oraz dokument roboczy służb Komisji *Przegląd postępów w zakresie wdrażania zaleceń dla poszczególnych krajów w podziale na państwa członkowskie*, SWD(2013) 800 final;

Paktu – Hiszpania, Włochy, Luksemburg, Malta, Finlandia. Nie opublikowano opinii w odniesieniu do Cypru, Grecji, Portugalii i Irlandii, podlegających programom dostosowania gospodarczego. **Nowe zasady monitorowania i oceny projektów planów budżetowych zostały odnotowane przez Eurogrupę**, która, w dn. 22 listopada wydała osobne oświadczenie w tej sprawie, podkreślając ich znaczenie dla wzmocnienia procesu zarządzania gospodarczego w strefie euro i wzywając kraje strefy euro (a zwłaszcza Hiszpanię, Włochy, Luksemburg, Malte i Finlandię) do podjęcia działań umożliwiających spełnienie wymogów Paktu Stabilności i Wzrostu w ramach realizacji ich budżetów krajowych w 2014 r.

Propozycje opinii Rady UE w sprawie tzw. programów partnerstwa gospodarczego dotyczyły krajów, które, zgodnie z „dwupakiem”, po otrzymaniu w czerwcu nowych rekomendacji w ramach procedury nadmiernego deficytu, musiały opracować programy określające działania i reformy strukturalne potrzebne dla zapewnienia skutecznej i trwałej korekty nadmiernego deficytu.

Poza publikacją ww. dokumentów, wynikających z wdrożenia „dwupaku”, w dn. 15 listopada Komisja opublikowała także **szereg innych dokumentów, odnoszących się do procedury nadmiernego deficytu:**

- **Komunikat nt. podjęcia skutecznych działań** przez Hiszpanię, Francję, Malte, Holandię, Słowenię i Belgię w odpowiedzi na zalecenia Rady UE z dnia 21 czerwca br;
- **Zalecenie dla decyzji Rady stwierdzające, że Polska nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 czerwca 2013 r. oraz rekomendację dla nowego zalecenia Rady mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w Polsce;**
- **Raporty, weryfikujące poszanowanie zasad dyscypliny budżetowej** (spełnienie kryteriów dot. wysokości deficytu i długu, na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE) dla Łotwy, Chorwacji i Finlandii.

4. Publikacja sprawozdania z działalności Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji

W dn. 14 listopada Komisja Europejska przyjęła **sprawozdanie z działalności Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG) za rok 2012**. Z dokumentu wynika, iż EFG przyczynił się do znalezienia nowej pracy łącznie w przypadku 15 700 pracowników zwolnionych w wyniku kryzysu gospodarczego i skutków globalizacji. Z funduszu przeznaczono ponad 73,5 mln EUR na wsparcie pracowników w 11 państwach członkowskich (Austria, Dania, Finlandia, Francja, Niemcy, Irlandia, Włochy, Holandia, Rumunia, Hiszpania i Szwecja). Ze środków krajowych na te cele przeznaczono dodatkowo 51,7 mln euro.

Fundusz pozwala finansować konkretne środki mające pomóc zwalnianym pracownikom w zwiększaniu swoich szans na rynku pracy i znajdowaniu nowych możliwości zatrudnienia. Środki te obejmują: zindywidualizowaną pomoc w poszukiwaniu pracy; szkolenia zawodowe, środki służące podnoszeniu kwalifikacji i przekwalifikowaniu, zachęty i dodatki o charakterze czasowym, pomoc przy tworzeniu przedsiębiorstw, opiekę mentorską, publiczne programy zatrudnienia.

5. Publikacja wyników badania na temat dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

W dn. 14 listopada opublikowany został **wspólny raport Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Centralnego pt.: 2013 SMEs' Access to Finance survey. Analytical Report**, z którego wynika, że **dostęp do finansowania jest nadal jednym z największych problemów małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w UE**. Około jednej trzeciej badanych MŚP nie udało się uzyskać pełnego finansowania jakie zaplanowały na 2013 r., a 15% respondentów wskazało dostęp do finansowania jako znaczący problem dla ich firm. Europejskie przedsiębiorstwa uważają, że warunki finansowania bankowego pogorszyły się w roku 2013, w odniesieniu do oprocentowania, zabezpieczeń i gwarancji.

Zwiększanie dostępu MŚP do finansowania ułatwić ma w latach 2014-2020 program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP (ang. *Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises*, COSME). Budżet programu COSME, który wynosi 2,5 mld euro, będzie stanowił instrument gwarancji dla kredytów MŚP nawet do ponad 150 tys. euro.

6. Ułatwienia dla konsumentów i przedsiębiorstw dotyczące drobnych roszczeń

W dn. 16 listopada Komisja Europejska przedstawiła **propozycję przepisów pozwalających wzmocnić pozycję konsumentów i przedsiębiorców w przypadku sporów transgranicznych dotyczących drobnych roszczeń**. Od 2007 r. w UE istnieje postępowanie umożliwiające rozwiązywanie sporów dotyczących drobnych roszczeń w sprawach cywilnych i handlowych⁴. Opierając się na zdobytym sześcioletnim doświadczeniu, KE planuje uczynić ww. postępowanie jeszcze prostszym i tańszym dla konsumentów i przedsiębiorstw oraz zwiększyć jego znaczenie. Wniosek legislacyjny Komisji będzie skutkował przede wszystkim:

- podniesieniem pułapu umożliwiającego wniesienie „drobnego roszczenia”: z 2 000 do 10 000 euro.;
- poszerzeniem zakresu pojęcia „transgraniczne”, aby pomóc większej liczbie konsumentów i przedsiębiorstw w rozwiązywaniu sporów transgranicznych;
- ograniczeniem wysokości opłat sądowych: opłaty sądowe nie przekroczą 10 proc. wartości roszczenia, a minimalna opłata nie będzie wyższa niż 35 euro;
- ograniczeniem biurokracji i kosztów podróży: nowe przepisy umożliwią skarżącym wszczęcie postępowania online: e-mail stanie się prawowitym środkiem komunikacji między zainteresowanymi stronami, a w stosownych przypadkach telekonferencje lub wideokonferencje staną się naturalnymi narzędziami wykorzystywanymi do przesłuchań.

---

⁴ Rozporządzenie (WE) nr [861/2007](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.

7. Propozycja nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnego systemu opodatkowania spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich

W dn. 25 listopada Komisja opublikowała **projekt nowelizacji Dyrektywy w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich**. Celem nowelizacji jest uniemożliwienie unikania płacenia podatków przez przedsiębiorstwa w ramach tej samej grupy zorganizowanej w formie łańcucha spółek, znajdujących się w różnych państwach członkowskich.

Rada Unii Europejskiej

1. Posiedzenie Rady ECOFIN w dn. 15 listopada

1.1. Postępy w pracach nad SRM

W dn. 15 listopada Ministrowie Finansów UE dyskutowali na temat głównych zagadnień związanych z drugim filarem unii bankowej, Jednolitym Mechanizmem Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (ang. *Single Resolution Mechanism, SRM*). **Nie udało się uzgodnić wspólnego podejścia Rady, jednak wszystkie państwa członkowskie wyraziły swoją determinację na rzecz osiągnięcia porozumienia do końca bieżącego roku⁵.**

Główne tematy pozostające do uzgodnienia dotyczą:

- **zakresu SRM** – punktem wyjściowym dla dalszych prac jest założenie, iż mechanizm obejmie wszystkie banki działające w państwach uczestniczących;
- **struktury decyzyjnej** – w Radzie istnieje generalne poparcie dla propozycji zawartych w kompromisie prezydencji litewskiej, jednak do ustalenia pozostają nadal szczegółowe kwestie dotyczące zasad głosowania oraz możliwości włączenia do procesu decyzyjnego Rady UE;
- **struktury funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (ang. *Single Resolution Fund, SRF*)** – założeniem dla dalszych prac w tym zakresie pozostaje utworzenie jednego funduszu dla całego mechanizmu; do ustalenia pozostają kwestie związane m.in. z konstrukcją SRF i akumulacją środków w jego ramach w okresie przejściowym oraz z dostępem do środków finansowania awaryjnego - np. pożyczki z Europejskiego Mechanizmu Stabilności (ang. *European Stability Mechanism - ESM*);
- **odpowiedzialności pozaumownej⁶ oraz zasad traktowania państw uczestniczących i nieuczestniczących w SRM.**

SRM ma objąć swoim zasięgiem wszystkie państwa uczestniczące w pierwszym filarze unii bankowej, Jednolitym Mechanizmie Nadzorczym (ang. *Single Supervisory Mechanism, SSM*). Obecnie planuje się, iż SRM zacznie funkcjonować od 1 stycznia 2015 r.

1.2. Ustalenie skoordynowanego podejścia do kompleksowej oceny banków EBC

W dn. 15 listopada, zgodnie z postulatem Rady Europejskiej (RE) z dn. 25 października br. **Ministrowie Finansów wydali oświadczenie dotyczące oceny banków przeprowadzanej przez EBC w ramach**

---

⁵ Planuje się, iż porozumienie zostanie przyjęte na posiedzeniu Rady w dn. 10 grudnia br. Do tego czasu prace nad tekstem rozporządzenia będą kontynuowane na poziomie technicznym przez Grupę Roboczą ad hoc ds. SRM.

⁶ Obecnie, zgodnie z art. 340 TFUE, koszty oraz zobowiązania w ramach odpowiedzialności pozaumownej wynikające z wykonywania przez KE oraz Radę SRM funkcji z zakresu *resolution* w ramach SRM miałyby zostać pokryte z ogólnego budżetu UE (art. 78 SRM).

wdrożenia SSM, obejmujące m.in. ustanowienie krajowych mechanizmów ochronnych (ang. *backstop arrangements*)⁷.

Oświadczenie Rady precyzuje następujące kwestie:

- **przygotowanie szczegółowych planów restrukturyzacji** – wszystkie instytucje finansowe objęte ćwiczeniem zobowiązane są do sporządzenia stosownych strategii na wypadek wystąpienia braków kapitałowych;
- **sekwencja działań zabezpieczających w przypadku wystąpienia braków kapitałowych:**
  - **finansowanie prywatne** – w pierwszej kolejności banki powinny pozyskać kapitał ze źródeł prywatnych,
  - **finansowanie publiczne** – jeśli środki prywatne okażą się niewystarczające lub niemożliwe do pozyskania, państwa członkowskie zobowiązane są wdrożyć wszystkie dostępne środki rekapitalizacji banków, w tym także mechanizmy pomocy publicznej.
- **zasady stosowania mechanizmów pomocy publicznej:**
  - **w pierwszej kolejności zastosowane mają być mechanizmy krajowe**⁸, które państwa członkowskie zobowiązane są wprowadzić przed ukończeniem oceny banków przez EBC;
  - **jeśli powyższe środki okażą się niewystarczające, zastosowane zostaną mechanizmy na poziomie unijnym:**
    - dla strefy euro – instrumenty rekapitalizacji pośredniej lub bezpośredniej w ramach ESM;
    - dla państw spoza strefy euro – instrumenty funkcjonujące w ramach wcześniejszych ustaleń⁹.

Zgodnie z ustaleniami, kompleksowa ocena banków poprzedzająca przejęcie przez EBC kompetencji nadzorczych w ramach SSM ma potrwać 12 miesięcy do listopada 2014 r. i obejmie ocenę ryzyka nadzorczego, przegląd jakości aktywów banków oraz test warunków skrajnych.

---

⁷ Na posiedzeniu w dn. 27-28 czerwca br. RE zobowiązała państwa członkowskie uczestniczące w SSM do ustanowienia stosownych krajowych mechanizmów ochronnych w kontekście oceny banków przez EBC.

⁸ Ze względu na fakt, iż podczas przeprowadzania oceny banków przez EBC, instrument umorzenia lub konwersji długu (*bail-in tool*) w ramach BRRD nie będzie jeszcze dostępny, reguły finansowania wsparcia publicznego mają być oparte na unijnych zasadach pomocy państwowej (*State Aid rules*) znowelizowanych w dn. 1 sierpnia br.

⁹ Równolegle toczą się także dyskusje o możliwości ustalenia ekwiwalentnych mechanizmów wsparcia dla państw strefy euro i spoza strefy.

Parlament Europejski

1. Debata ws. działalności KE i EBC w ramach Trojki

W dn. 5 listopada na forum Komisji ds. Gospodarczych i Monetarnych (ECON) odbyła się debata z udziałem przedstawicieli KE i EBC dotycząca zarządzania kryzysowego w ramach działalności tych instytucji w Trojce.

Główne kwestie poruszane przez parlamentarzystów dotyczyły: błędnych prognoz, na których bazowały programy pomocowe Trojki, podziału obowiązków i odpowiedzialności między instytucjami w ramach Trojki oraz ich relacji względem Eurogrupy, jak również aspektów społecznych programów pomocowych.

Debata odbyła się w ramach prac przygotowawczych komisji do oceny antykryzysowych działań Trojki, która ma się oficjalnie rozpocząć w najbliższych dniach. Pracom ECON w tym zakresie przewodniczyć mają Othmar Karas (EPP, AT) oraz Liem Hoang Ngoc (S&D, FR), a raport w tej sprawie oczekiwany jest przed końcem obecnej kadencji PE w maju 2014 r.

2. Raport ws. rocznego sprawozdania EBC za rok 2012

W dn. 13 listopada na forum ECON odbyło się głosowanie nad raportem dot. rocznego sprawozdania z działalności EBC za 2012 r. Raport, przygotowany przez Gianniego Pittellę (S&D, IT), został przyjęty zdecydowaną większością głosów.

Najważniejsze ustalenia raportu skupiają się na trzech obszarach: polityce pieniężnej EBC w 2012 r. i związanych z nią działaniach antykryzysowych, unii bankowej oraz kwestiach instytucjonalnych.

W zakresie polityki pieniężnej komisja z zadowoleniem przyjęła śmiało działania antykryzysowe podjęte przez EBC w 2012 r. W raporcie podkreślono skuteczność przeprowadzonych operacji LTRO (ang. *Long-Term Refinancing Operations*) i ustanowienia OMT (ang. *Outright Monetary Transactions*) oraz ich pozytywny wpływ na stabilizację sytuacji na rynkach finansowych w 2012 r., przy zastrzeżeniu, iż powinny być to środki tymczasowe. Równocześnie, komisja wezwała EBC do bardziej bezpośrednich działań nakierowanych na ułatwienie dostępu do kredytowania dla MŚP w strefie euro. Ponadto, w raporcie odnotowano wysoki poziom operacji ELA (ang. *Emergency Liquidity Assistance*) w strefie euro w ciągu minionego roku, oraz zalecono poprawę sposobu prezentacji w raporcie rocznym danych związanych z tymi operacjami. Wreszcie, ECON podkreślił znaczenie systemu TARGET2 dla integracji strefy euro oraz zauważył, iż nierównowagi w systemie nadal wskazują na fragmentację rynków w strefie euro.

W kwestii unii bankowej, ECON wyraził zadowolenie z postępu prac nad SSM, w szczególności z uwzględnienia PE w procesie wyboru przewodniczącego Rady ds. Nadzoru SSM i jego zastępcy. Wskazano także, iż EBC powinien przychylić się do możliwości udziału państw spoza strefy euro w mechanizmie, oraz wyrażono zadowolenie z postępów w przygotowaniu kompleksowej oceny banków przez EBC.

Dodatkowo, w raporcie podkreślono, iż konieczne jest także jak najszybsze sfinalizowanie prac nad drugim filarem unii bankowej, SRM.

W zakresie instytucjonalnym, w raporcie postuluje się publikację przez EBC protokołów z posiedzeń Rady Prezesów, łącznie z wynikami głosowań. Ponadto, ECON wyraził zaniepokojenie z powodu sposobu przeprowadzenia wyboru Yvesa Merscha na nowego członka Rady oraz wezwał EBC do poprawy swojej polityki równej reprezentacji płci.

3. Przyjęcie Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2014-2020

W dn. 19 listopada Parlament **przegłosował przyjęcie Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2014-2020** (poprzez przyjęcie Rozporządzenia w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych oraz towarzyszącego mu Porozumienia Międzyinstytucjonalnego¹⁰). Parlament zatwierdził siedmioletnie pułapy wydatków dla UE-28 proponowane przez Radę UE w lutym br. Maksymalna kwota środków na **zobowiązania na lata 2014-2020 wynosić ma 959,99 mld euro**, co stanowi **1% DNB UE**. Maksymalna kwota środków na **płatności wynosi natomiast 908,4 mld euro (0,95% DNB UE)**. **Najwięcej środków na zobowiązania przeznaczonych ma być na politykę spójności (325,1 mld euro) oraz na Wspólną Politykę Rolną (373,2 mld euro)**.

Ostateczne przyjęcie WRF przez Radę UE planowane jest na 2 grudnia.

4. Głosowanie w sprawie programu Erasmus+

W dn. 19 listopada Parlament **przyjął program Erasmus+, nowy program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu**, którego realizacja ma rozpocząć się w styczniu 2014 r. Jest to siedmioletni program ukierunkowany na podnoszenie umiejętności, zwiększanie szans na zatrudnienie oraz wspieranie modernizacji systemów kształcenia, szkolenia i wsparcia dla młodzieży. Budżet programu wynosi 14,7 mld euro¹¹ – o 40% więcej niż w przypadku obecnych programów.

5. Głosowanie w sprawie pakietu dotyczącego polityki spójności

W dn. 20 listopada Parlament **przyjął w pierwszym czytaniu pakiet regulujący zasady polityki spójności w przyszłej perspektywie finansowej: tzw. Rozporządzenie ogólne, ustanawiające wspólne przepisy** dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (CF), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR); **cztery rozporządzenia ustanawiającw szczególowe regulacje dla:** Europejskiego Funduszu Rozwoju

¹⁰ Porozumienie Międzyinstytucjonalne między Parlamentem, Radą Unii Europejskiej i Komisją *o współpracy w sprawach budżetowych i o należytych zarządzaniu finansowym*;

¹¹ Kwota w cenach bieżących z uwzględnieniem przewidywanej stopy inflacji w okresie 2014–2020. Odpowiada to kwocie 13 mld euro w cenach stałych z 2011 r.

Regionalnego (2 rozporządzenia¹²), Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz rozporządzenie dotyczące **europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej**.

Przyjmując pakiet, Parlament zatwierdził kompromis osiągnięty w trilogu z Radą UE i Komisją Europejską w dn. 24 października i przyjęty przez Radę w dn. 29 października.

6. Przyjęcie budżetu UE na 2014 r.

W dn. 20 listopada **Parlament Europejski zatwierdził oficjalne stanowisko Rady UE z dnia 19 listopada br. odnośnie unijnego budżetu na 2014 r.**, które zostało przyjęte po osiągnięciu przez instytucje porozumienia w sprawie budżetu w ramach Komitetu Pojednawczego (w dn. 12 listopada).

Ostatecznie, w budżecie na 2014 r., środki na płatności (czyli faktyczne środki finansowe do dyspozycji na 2013 r.) wynoszą 135,5 mld euro , a środki na zobowiązania (czyli na nowe umowy, które zostaną pokryte z budżetu UE w roku 2014 i w latach następnych) 142,6 mld euro.

---

¹² Rozporządzenie w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” i Rozporządzenie w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”.

Europejski Bank Centralny

1. Informacje dotyczące opinii EBC na temat projektów krajowych i wspólnotowych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W listopadzie 2013 r. w ramach procesu konsultacji projektów przepisów krajowych oraz wspólnotowych EBC wydał jedną opinię do projektu krajowej regulacji (Opinia w sprawie restrukturyzacji finansowej spółek w Słowenii).

2. Opinia EBC w sprawie SRM

W dn. 6 listopada EBC opublikował **opinię prawną w sprawie SRM**. Opinia została wydana na wniosek Rady Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego.

W opinii EBC w pełni poparł utworzenie SRM, zauważając, że scentralizowany proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją (*resolution*) wzmocni stabilność unii gospodarczej i walutowej, oraz że mechanizm ten będzie stanowić potrzebne uzupełnienie SSM.

EBC podkreślił w opinii także, iż uważa za absolutnie niezbędny rozdział kompetencji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz organów ds. nadzoru. Ocena, czy instytucja kredytowa jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, powinna należeć do wyłącznych kompetencji EBC lub właściwych organów krajowych. **Ocena nadzorcza będzie zatem warunkiem koniecznym objęcia instytucji działaniami *resolution*.**

Ponadto, EBC przyjął z zadowoleniem apel Rady UE o przyjęcie rozporządzenia ws. SRM w ciągu obecnej kadencji PE. **Zdecydowanie poparł też zakładany harmonogram, zgodnie z którym SRM ma zacząć działać 1 stycznia 2015 r.** Ponadto, EBC opowiedział się za wcześniejszym wprowadzeniem instrumentu umorzenia lub konwersji długu (ang. *bail-in tool*)¹³, będącego kluczowym narzędziem procesu *resolution* przewidzianym w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD). Według EBC wcześniejsze wdrożenie tego instrumentu ograniczy niepewność na rynkach, poprawi umocowanie prawne SRM i usprawni ewentualne działania *resolution* od początku działania mechanizmu.

W swojej opinii EBC odnotował również starania o wprowadzenie zmian potrzebnych do przyjęcia jako podstawy prawnej art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (przyjęcie środków służących zbliżeniu przepisów krajowych). Pozwoliłoby to na ustanowienie SRM bez konieczności zmiany Traktatu.

EBC stwierdził też, że lepiej jest utrzymać wyraźny rozdział funkcji między nadzorem a restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją i w ten sposób zapobiec potencjalnemu konfliktowi interesów. Wresz-

---

¹³ Według obecnych ustaleń instrument ten ma zacząć funkcjonować od 1 stycznia 2018 r.

cie, EBC zauważył, iż powinien uczestniczyć w sesjach wykonawczych i plenarnych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (ang. *Single Resolution Board, SRB*) w charakterze obserwatora.

Tekst opinii dostępny jest na stronach internetowych EBC.

3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Na posiedzeniu w dn. 7 listopada Rada Prezesów EBC postanowiła, że:

- stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących Eurosystemu zostanie obniżona o 25 punktów bazowych, do poziomu 0,25%, poczynając od operacji rozliczanej 13 listopada 2013 r.;
- stopa kredytu w banku centralnym zostanie z dniem 13 listopada 2013 r. obniżona o 25 punktów bazowych, do poziomu 0,75%;
- stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia pozostanie na niezmiennym poziomie 0,00%.

Decyzje te są zgodne z zapowiedzią przyszłego nastawienia polityki pieniężnej przedstawioną przez Radę w lipcu 2013 r., w związku z obserwowanymi ostatnio oznakami, że – przy obecnej rocznej inflacji poniżej 1% – presja cenowa w strefie euro będzie w średnim okresie dalej maleć. Jednocześnie oczekiwania dotyczące inflacji w strefie euro w okresie średnim do długiego są wciąż mocno zakotwiczone na poziomie zgodnym z celem Rady Prezesów, by utrzymać inflację poniżej, ale blisko 2%. W związku z tym **nastawienie polityki pieniężnej pozostanie akomodacyjne tak długo, jak długo będzie to potrzebne.**

Ponadto, Rada Prezesów **podtrzymała lipcową zapowiedź przyszłego nastawienia polityki pieniężnej (ang. *forward guidance*) i potwierdziła, że oczekuje utrzymania podstawowych stóp procentowych EBC na poziomie obecnym lub niższym przez dłuższy czas.**

W kwestii operacji refinansujących Rada Prezesów postanowiła, iż będzie kontynuować wydłużenie okresu obowiązywania ich nadzwyczajnych warunków (tj. pełna alokacja, stałe oprocentowanie) tak długo jak będzie to konieczne, a co najmniej do końca szóstego okresu utrzymywania rezerwy obowiązkowej w 2015 r., tj. do 7 lipca 2015 r. Ten sam tryb będzie też nadal stosowany w specjalnych operacjach refinansujących Eurosystemu z terminem zapadalności równym jednemu okresowi utrzymywania rezerwy obowiązkowej¹⁴, które będą kontynuowane co najmniej do końca II kw. 2015 r. Rada zdecydowała ponadto, że trzymiesięczne dłuższe operacje refinansujące z datą rozstrzygnięcia do końca II kw. 2015 r. będą prowadzone w trybie przetargu kwotowego z pełnym przydziałem, po stopie równej średniej stóp podstawowych operacji refinansujących za okres zapadalności danej operacji dłuższej.

---

¹⁴ Stała stopa stosowana w tych specjalnych operacjach refinansujących będzie równa obowiązującej w danym momencie stopie operacji podstawowych.

4. Nominacja EBC na stanowisko przewodniczącego Rady ds. Nadzoru SSM

W dn. 20 listopada EBC nominował Danièle Nouy na przewodniczącą rady nadzorczej SSM. Otwarta pozostaje natomiast kwestia zastępcy przewodniczącego, który ma być wybrany spośród członków Zarządu EBC.

Procedura wyboru przewodniczącego Rady SSM rozpoczęła się 27 września br. wraz z publikacją oficjalnego ogłoszenia. Dwoje najlepszych kandydatów wyłonionych w tym procesie zostało przedstawionych komisji ECON w dn. 8 listopada: Danièle Nouy, sekretarz generalna francuskiego nadzoru finansowego w Banque de France, oraz Jan Sijbrand, dyrektor wykonawczy w holenderskim banku centralnym i członek zarządu EBA. ECON miał czas do 15 listopada na przekazanie EBC ewentualnych pytań i wątpliwości co do kandydatów na przewodniczącego Rady SSM, po czym EBC był zobowiązany przedstawić swoją nominację w terminie do 22 listopada.

Równocześnie, EBC ma też zaprezentować kandydatów na stanowisko zastępcy przewodniczącego. Obecnie najbardziej prawdopodobna wydaje się nominacja Yvesa Merscha, który wraz z Vitorem Constance odpowiadają w EBC za kwestie związane z unią bankową.

W dn. 27 listopada odbyć się ma wysłuchanie kandydatów na forum ECON. Ostateczna decyzja w komisji ma zapadnąć na początku grudnia, po czym musi ona zostać przyjęta w głosowaniu na posiedzeniu plenarnym PE (przewiduje się, iż nastąpi to na posiedzeniu w dn. 9-12 grudnia br.) oraz zatwierdzona przez Radę UE.

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

1. Publikacja raportu z oceny implementacji zalecenia ESRB dot. kredytów w walutach obcych

W dn. 4 listopada br. na stronie internetowej ESRB opublikowane zostało podsumowanie oceny implementacji zalecenia ESRB dot. kredytów w walutach obcych.

Termin implementacji zalecenia ESRB dot. kredytów w walutach obcych minął 31 grudnia 2012 r., jednak ocenie poddane zostały również dane pozyskane dodatkowo w czerwcu 2013 r. Przeprowadzone analizy wskazały na wysoki stopień wdrożenia zalecenia w całej UE. W przypadku 12 krajów (w tym Polski) stopień implementacji zalecenia został oceniony jako „pełny” (ang. *fully compliant*), w odniesieniu do 14 – jako „prawie pełny” (ang. *largely compliant*), a tylko w przypadku jednego jako „częściowy” (ang. *partially compliant*). ESRB zobowiązała się również do przeprowadzenia ponownej oceny implementacji tego zalecenia w przyszłości, kiedy sytuacja ekonomiczna oraz warunki na rynku kredytowym ulegną poprawie.

2. Publikacja „Komentarza” ESRB dot. kontrahentów centralnych i związanego z nimi ryzyka systemowego

W dn. 5 listopada br. na stronie internetowej ESRB opublikowane zostało szóste wydanie „Komentarza” ESRB, które zostało poświęcone kontrahentom centralnym (ang. *central counterparties, CCP*) oraz związanemu z nimi ryzyku systemowemu. Omówiono w nim rolę CCP w systemie finansowym oraz przedstawiono analizę ich znaczenia dla stabilności finansowej. Materiał zawiera następujące rozdziały:

- opis funkcjonowania CCP, związanych z nimi kluczowych ryzyk oraz instrumentów zarządzania tymi ryzykami,
- systemowe znaczenie CCP dla stabilności finansowej,
- dodatkowe uwarunkowania systemowe związane z zarządzaniem ryzykiem oraz strukturą rynku,
- sugestie dotyczące dalszych działań regulacyjnych.

Inne

1. Sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego na temat budżetu UE za 2012 r.

W dn. 5 listopada Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował **sprawozdanie roczne na temat budżetu UE za rok budżetowy 2012**. Trybunał **zaaprobował sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za 2012 r., ale zauważył jednak, że w większości obszarów wydatków z budżetu UE wciąż nie przestrzega się w pełni obowiązujących przepisów.**

W odniesieniu do wydatków z budżetu UE jako całości szacowany przez Trybunał poziom błędu za rok budżetowy 2012 wynosi 4,8 proc. (3,9 proc. w 2011 r.). W 2012 r. we wszystkich obszarach wydatków operacyjnych wystąpił istotny poziom błędu. Szacowany poziom błędu odnosi się do kwot, które nie powinny być zostać wypłacone, ponieważ nie zostały wykorzystane zgodnie z odpowiednimi przepisami. Do typowych błędów zalicza się płatności na rzecz niekwalifikowalnych beneficjentów lub projektów bądź też zamówienia na usługi, towary lub inwestycje, zrealizowane z naruszeniem przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych.

W ustaleniach z kontroli i opiniach Trybunału zawarto wskazówki, jak poprawić zarządzanie finansami UE. W związku z tym Trybunał zaleca, by poczynione przez niego uwagi zostały w pełni uwzględnione podczas prac nad ostatecznym kształtem przepisów dotyczących zarządzania i kontroli w ramach finansowych 2014-2020.

2. Drugi przegląd programu dostosowań gospodarczych na Cyprze

W dn. 7 listopada Komisja Europejska, Europejski Bank Centralny oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy opublikowali **wspólne oświadczenie z drugiego przeglądu programu** dostosowań gospodarczych na **Cyprze, który odbył się w dniach 29 października - 7 listopada**. Przedstawiciele Trojki ocenili, że realizacja programu przebiega zgodnie z planem, niemniej aby program zakończył się sukcesem niezbędne jest pełne i terminowe wdrożenie poszczególnych jego elementów. W oświadczeniu podkreślono, że wszystkie cele fiskalne zostały osiągnięte, a także zaznaczono postęp we wdrażaniu reform strukturalnych. Odnotowano również znaczny postęp w zakresie dokapitalizowania i procesu restrukturyzacji w sektorze finansowym. W przyszłości zaś największym wyzwaniem pozostaje naprawa bilansów banków oraz przywrócenie zaufania deponentów. Sytuacja gospodarcza kraju pozostaje nadal trudna. W 2013 r. oczekuje się spadku PKB o 7,7%, w 2014 r. o 4,8%, zaś lekkie ożywienie powinno wystąpić począwszy od 2015 r., głównie za sprawą usług niefinansowych.

Zatwierdzenie wyników przeglądu przez Eurogrupę i Radę Dyrektorów ESM oraz Radę Wykonawczą MFW ma nastąpić w grudniu br. Umożliwi to wypłatę 100 mln euro przez ESM oraz około 86 mln euro przez MFW.

3. Zakończenie programu dostosowań gospodarczych w Irlandii

W dn. 8 listopada zostało opublikowane **oświadczenie KE, EBC oraz MFW z dwunastego i jednocześnie ostatniego przeglądu programu dostosowań gospodarczych w Irlandii, który odbył się w dniach 29 października – 7 listopada**. Przedstawiciele Trojki ocenili, że realizacja programu przebiega zgodnie z planem, zaś ich rozmowy z władzami Irlandii dotyczyły głównie kwestii zakończenia programu oraz wyzwań stojących przed krajem. W oświadczeniu podkreślono, że od 2011 r. gospodarka Irlandii rozwija się w tempie wyższym niż średnie tempo wzrostu strefy euro. W 2013 r. Irlandia powinna odnotować niewielki wzrost PKB, zaś już w 2014 r. wzrost ten powinien wynieść około 1,7%. Przedstawiciele Trojki zwrócili również uwagę na konieczność kontroli wydatków budżetowych, w szczególności w sektorze opieki zdrowotnej, aby wysokość deficytu fiskalnego na 2013 r. nie przekroczyła 7,5%. Podkreślono także postęp w zakresie działań naprawczych w sektorze finansowym, niemniej nadal wysoki jest udział kredytów zagrożonych, a akcja kredytowa powolna. Stopa bezrobocia zmniejszyła się, choć nadal kształtuje się ona na wysokim poziomie.

Po zatwierdzeniu wniosków z przeglądu przez UE oraz MFW, Irlandia otrzyma 800 mln euro pomocy z Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej (ang. *European Financial Stabilisation Mechanism*, EFSM) oraz około 600 mln z MFW. Będzie to ostatnia transza pomocy wypłacona Irlandii w ramach programu.

W dn. 14 listopada Eurogrupa wydała oświadczenie, w którym wyrażono poparcie dla decyzji władz Irlandii odnośnie zakończenia w grudniu br. realizacji programu bez konieczności ubiegania się o kolejną pomoc finansową. Jednocześnie z zadowoleniem odnotowano zobowiązanie władz Irlandii do kontynuacji reform także po zakończeniu programu, w szczególności do terminowego zmniejszenia nadmiernego deficytu, zakończenia procesu restrukturyzacji sektora bankowego oraz zwiększenia potencjału gospodarczego kraju poprzez wdrożenie reform strukturalnych. Eurogrupa zapowiedziała również, że wypłata ostatniej transzy pomocy przez EFSM nastąpi najprawdopodobniej w styczniu.

4. Zakończenie programu pomocowego w Hiszpanii

W dn. 14 listopada Eurogrupa wydała **oświadczenie, w którym w pełni poparła decyzję władz Hiszpanii odnośnie zakończenia w styczniu 2014 r. programu pomocowego i niewystępowania o przyznanie kolejnej pomocy finansowej z ESM.** W dokumencie podkreślono, że sytuacja w sektorze bankowym w Hiszpanii uległa znacznej poprawie, w szczególności dostęp banków do finansowania rynkowego, a także nastąpił znaczny postęp we wdrażaniu reform strukturalnych. Eurogrupa z niecierpliwością oczekuje na wyniki piątej, ostatniej wizyty Trojki w Hiszpanii, która zaplanowana jest na grudzień br.

Jednocześnie w listopadzie Komisja Europejska opublikowała dokument *Financial Assistance Programme for the Recapitalisation of Financial Institutions in Spain. Fourth Review – Autumn 2013*, w którym przedstawiono szczegółowy raport z czwartego przeglądu programu pomocowego w Hiszpanii z września br.

5. Wyplata kolejnej transzy pomocy finansowej dla Portugalii

W dn. 19 listopada Rada Dyrektorów Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej, (ang. *European Financial Stability Facility*, EFSF) zatwierdziła wypłatę kolejnej transzy pomocy dla Portugalii w wysokości 3,7 mld euro w następstwie uzyskania przez Portugalię pozytywnej oceny podczas ósmego i dziewiątego przeglądu programu dostosowań gospodarczych. W ramach przyznanej pomocy finansowej Portugalia może jeszcze otrzymać z EFSF środki w wysokości 1,2 mld euro. Zakłada się, że program dostosowań gospodarczych w Portugalii zostanie zakończony w połowie 2014 r.

Szczegółowe wyniki ósmego i dziewiątego przeglądu programu dostosowań gospodarczych w Portugalii, który odbył się w dniach 16 września – 8 października przedstawiono w opublikowanym w listopadzie przez Komisję Europejską dokumencie *The Economic Adjustment Programme for Portugal. Eight and Ninth Review*.

6. Zawieszenie rozmów w sprawie umowy stowarzyszeniowej Ukrainy z UE

W dn. 21 listopada rząd Ukrainy wydał rozporządzenie o **zawieszeniu procesu podpisania umowy stowarzyszeniowej z UE**. Rozporządzenie zobowiązuje ukraińskie ministerstwa (Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu oraz Ministerstwo Polityki Przemysłowej) do zaproponowania Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej powołania trójstronnej komisji w celu uregulowania stosunków gospodarczych i handlowych z Ukrainą. Ministerstwa te zostały także zobowiązane do podjęcia aktywnego dialogu z państwami Unii Celnej Rosji, Białorusi i Kazachstanu oraz innymi krajami Wspólnoty Niepodległych Państw w sprawie ożywienia stosunków gospodarczych.

7. Fiasko 3. Szczytu Partnerstwa Wschodniego

W dniach 28-29 listopada odbył się **szczyt Partnerstwa Wschodniego w Wilnie, podczas którego nie doszło do podpisania umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina**. W dn. 21 listopada Ukraina poinformowała o wstrzymaniu procesu przygotowań do podpisania umowy stowarzyszeniowej z UE. Wcześniej tego samego dnia Rada Najwyższa Ukrainy nie poparła żadnego z projektów ustaw, zezwalających na wypuszczenie z więzienia byłej premier Julii Tymoszenko (od uwolnienia J. Tymoszenko uzależniono w UE decyzję o podpisaniu umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina wraz z umową o utworzeniu strefy wolnego handlu). Odłożenie podpisania umowy stowarzyszeniowej komplikuje sytuację wewnętrzną na Ukrainy i wzmacnia opozycję. Przeciwnicy władz zyskali bardzo mocny argument, tym bardziej że zdecydowana większość Ukraińców popiera integrację z UE.

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Agnieszka Brewka, Małgorzata Potocka, Małgorzata Szcześ, Renata Żak

Rada Unii Europejskiej – Maria Michalik

Parlament Europejski – Maria Michalik, Małgorzata Potocka, Małgorzata Szcześ

Europejski Bank Centralny – Anna Górka, Maria Michalik

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Migala

Inne – Agnieszka Brewka, Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Małgorzata Szcześ

Redakcja

Małgorzata Potocka, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano w oparciu o informacje dostępne na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce, Rady UE, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Eurogrupy, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, rządu Ukrainy, serwisu informacyjnego EurActiv.

---

www.nbp.pl

